

Posudek bakalářské/magisterské diplomové práce

Studentka: Tereza KUŽELKOVÁ

Obor: I. ST.

Název práce v českém jazyce: Vybrané tvary číslovek 2, 3, 4 jako tvaroslovný problém na ZŠ

Název práce v anglickém jazyce: Selected Forms of Numerals 2, 3, 4 as a Morphological Problem at Elementary School

Vedoucí práce: PhDr. Pavel Sojka, Ph.D.

Oponent práce: doc. Robert Adam, Ph.D.

Typ posudku: Posudek vedoucího práce

1 - HODNOCENÍ OBSAHU PRÁCE

	Kritérium	Hodnocení (A-D)
1.1	Adekvátnost stanovených cílů a volba metodologie	A-B
1.2	Relativní úplnost zpracované sekundární literatury	A
1.3	Porozumění zdrojům a schopnost pracovat s nimi	B
1.4	Volba vhodné techniky zpracování materiálu a její zvládnutí	A-B
1.5	Interpretace výsledků	B
1.6	Struktura práce, vyváženost jednotlivých částí	B
1.7	Logičnost výkladu	B-C
1.8	Přínos práce, dosažení cílů a validita závěrů	B

Slovní komentář: Výzkum tvaroslovných kompetencí žáků českých základních škol neprobíhá v České republice nijak systematicky. Je proto chvályhodné, že se autorka rozhodla věnovat jedné konkrétní otázce, a to problematice skloňování základních číslovek *dva*, *tři* a *čtyři*.

V teoretické části práce prokazuje autorka poměrně dobrou obeznámenost s příslušnou sekundární literaturou. Některé pasáže výkladu jsou však redundantní (např. výčet druhů číslovek, mnohé pasáže v podkapitole 2.7). Někdy je výklad poněkud nekoherentní: např. podkapitola 2.4 obsahuje značné množství odkazů na sekundární literaturu, avšak není zcela zřejmé, k jakým závěrům autorka dochází.

Empirická část práce přináší výsledky dílčí sondy uskutečněné na jedné základní škole v Praze. Autorčina zjištění považuji za přínosná, byť zde občas výklad trpí rozvlácností. Za zdařilé si dovoluji označit shrnující grafy počínaje stranou 80. V interpretačních pasážích však měla autorka zvolit opatrnější formulace: ačkoli v úvodu zdůrazňuje, že skloňování číslovek zkoumá ve specifické situaci

(doplňování tvarů do připravených cvičení), vyznívá interpretace výsledků často tak, jako kdyby šlo o zkoumání řečového úzu žáků (ten by se však musel zkoumat na základě autentických žákovských projevů).

2 - HODNOCENÍ FORMÁLNÍCH NÁLEŽITOSTÍ PRÁCE

	Kritérium	Hodnocení (A-D)
2.1	Adekvátnost horizontálního členění textu	B
2.2	Funkčnost odkazů a poznámkového aparátu	B
2.3	Dodržení citační normy	C
2.4	Dodržení stylové normy	B-C
2.4	Dodržení morfologické normy a pravopisné kodifikace	A-B

Slovní komentář: I z hlediska formálního lze v práci odhalit jisté nedostatky. Týká se to především citování, kde jsou nedostatky dosti závažné. V seznamu literatury chybí pět titulů, které jsou v textu citovány nebo se na ně přinejmenším odkazuje (Benešův *Úvod do teorie jazykové správnosti*, dále *Slovník spisovného jazyka českého, Čeština bez příkras*, publikace *Jak psát a jak nepsat česky* a článek K. Smejkalové). Gebauerova *Historická mluvnice jazyka českého* sice v seznamu literatury figuruje, avšak v textu je citován jiný její díl. U některých položek chybí rok vydání i stránkový rozsah (např. kolektivní článek Kraus et al.), jinde není uvedeno nakladatelství (např. Oberpfalcerův *Jazykozpyt*). Pravidla českého pravopisu (vydání z roku 1902) jsou v textu jednou citována jako „Gebauer, 1902“, podruhé má odkaz jinou podobu. Domnívám se, že všechny tyto nedostatky lze přičíst snaze o rychlé odevzdání práce v nejbližším možném termínu – za jiných okolností by všechny tyto nedostatky byly včas odhaleny a odstraněny.

Nedostatky se objevují i ve stylové rovině. Opakovaně se v textu vyskytuje nevhodné navazovací *tak*, což v odborném textu není namístě (např. „Co se týká užívání číslovek dva/oba v genitivu a lokálu, tak zde žáci z 65 % využívali spisovných tvarů.“ /s. 46/). Nežřídka se v práci vyskytují nevyjádřené podmínky, a to v situaci, kdy předchází věta (či souvětí) měla podmět odlišný: občas to vede i k dvojznačným vyjádřením (např. první dvě souvětí na s. 36).

3 - SHRNUJÍCÍ KOMENTÁŘ HODNOTITELE

Předložená práce splňuje požadavky kladené na daný typ závěrečné kvalifikační práce v oboru *Učitelství I. stupně ZŠ*.

Práce je v souladu se zásadami citační etiky.

Práci doporučuji k obhajobě.

Slovní komentář: Autorka si zvolila málo prozkoumané téma a lze říci, že jej zpracovala relevantním způsobem. Výsledky znamenají přínos k poznávání tvaroslovných kompetencí žáků základní školy. Domnívám se však, že textu citelně ublížila snaha o jeho odevzdání v nejbližším možném termínu. Dvě či tři důkladné revize (na ty v poslední fázi přípravy již nezbyl čas) by jistě byly vedly k nápravě většiny formálních i obsahových nedostatků, na které jsem v předchozích dvou částech posudku upozornil.

4 - OTÁZKY A NÁMĚTY PRO OBHAJOBU

4.1	Autorka v textu opakovaně používá výrazy <i>chybný</i> a <i>chyba</i> . Zajímalo by mne proto, jak chápe pojem <i>chyba</i> v kontextu školní jazykové výuky.
4.2	Čím si autorka vysvětluje výsledky u dativního tvaru číslovky <i>dva</i> , tedy zřetelnou převahu varianty <i>dvoum</i> nad variantou <i>dvěma</i> ?
4.3	Čím si autorka vysvětluje výsledky u genitivního tvaru číslovek <i>tři</i> a <i>čtyři</i> , tedy relativně vyšší výskyt varianty <i>třech</i> ve srovnání s variantou <i>čtyřech</i> ?

Datum: 16. 5. 2020

Podpis: